

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 8PP/83/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121011473
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Caban, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121011473.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v konaní pred samosudcom JUDr. Jozefom K., U., v trestnej veci odsúdeného: Drahomíra L., nar. XX.XX.XXXX v Q., trvale bytom Prašník, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 06.09.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona a § 415 ods. 1 Trestného poriadku súd návrh odsúdeného: R. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

- trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany, zo dňa 10.11.2020, sp. zn. 8T/76/2020,
z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 13.07.2021 bol Okresnému súdu Trnava doručený návrh odsúdeného R. L., nar. XX.XX.XXXX v Q., trvale bytom U., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený v čase rozhodovania o jeho návrhu o podmiennečné prepustenie vykonáva v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov za pokračovací prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany zo dňa 10.11.2020, sp. zn. 8T/76/2020.

Odsúdený vo svojom návrhu prezentuje svoj kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti. Uvádza, že poškodených trestnou činnosťou začal odškodňovať. Jeho správanie počas výkonu trestu odňatia slobody je na požadovanej úrovni, plní pokyny príslušníkov ZVJS, v kolektíve je nekonfliktný. Nebol disciplinárne potrestaný. Je pracovne zaradený, k práci pristupuje zodpovedne. V budúcnosti má záujem žiť inak, nedopustí sa žiadnej trestnej činnosti, ani sa nijak inak nedostane do rozporu so zákonom.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy a to: prílohy k návrhu podanie zo dňa 12.07.2021 od Zuzana Kotúčová a podanie zo dňa 30.06.2021 od Ing. I. F., ďalej hodnotenie odsúdeného vypracované riaditeľom H., skrátený výpis klienta, odpis z registra trestov, rozhodnutie Okresného súdu Piešťany zo dňa 10.11.2020, sp. zn. 8T/76/2020.

Z príloh k návrhu vyplýva, že odsúdený má v prípade podmiennečného prepustenia zabezpečené bývanie u družky Zuzany Kotúčovej, ktorá bude na neho vplyvať, aby viedol riadny život, a že objednávateľ stavebných prác od odsúdeného ako zhotoviteľa je s nimi spokojný.

Z hodnotenia riaditeľa UVTOS Hrnčiarovce nad Parnou najmä vyplýva, že správanie a vystupovanie odsúdeného je na požadovanej úrovni, bez negatívnych poznatkov. Ústavný poriadok a časový rozvrh

dňa dodržiava. Príkazy a nariadenia príslušníkov plní a rešpektuje, v kolektíve odsúdených konfliktne situácie nevyvoláva. Osobnú a kolektívnu hygienu dodržiava, chodí riadne ustrojený a dbá o svoj zovňajšok. V osobných veciach si udržiava náležitý poriadok. Z radov odsúdených zastáva funkciu vedúceho izby, úlohy vyplývajúce z funkcie si plní. Doposiaľ nebol v tunajšom ústave disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný. Počas výkonu trestu neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Odsúdený je od 13.04.2021 pracovne zaradený na pracovisku mimo ústav s dohľadom FCC Trnava. Pracovnú morálku má na požadovanej úrovni, bez negatívnych poznatkov, fond pracovnej doby riadne využíva. Podľa potreby a určenia je zapájaný do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov ústavu. Kontakt udržiava formou korešpondencie, telefonovania, videonávštev a návštev s družkou. V písomnom kontakte je aj s kamarátmi. Pred výkonom trestu býval s družkou v jej dome v obci Bzince pod T., s rovnakou perspektívou aj po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený je individuálnymi pohovormi vedený k rešpektovaniu a dodržiavaniu interných a spoločenských noriem, ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa. Formou individuálnych pohovorov je zapájaný do osvety od závislostí (gambling). Deklaruje snahu o abstinenciu od výherných automatov do budúca. Možno konštatovať, že stanovené ciele v rozšírenom programe zaobchádzania plní. Resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. V súčasnosti je v pedagogickej dokumentácii evidované ďalšie trestné stíhanie vedené voči nemu. Riaditeľ konštatuje, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmieničné prepustenie a odporúčam ho podmienične prepustiť.

Zo skráteného výpisu klienta vyplýva dátum možného podmieničného prepustenia 02.07.2021.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený má v registri trestov 10 záznamov a to z rokov 1993, 1993, 1995, 2002, 2007, 2016, 2018, 2019, 2020 a 2020. Deväť z týchto záznamov sa týka majetkovej trestnej činnosti, pričom záznamy z rokov 2015 až 2020 sa týkajú trestných činov sprenevery.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že navrhuje žiadosť odsúdeného zamietnuť z dôvodu nesplnenia druhej materiálnej podmienky. Poukazuje na odpis RT, z ktorého vyplýva, že odsúdený má evidovaných 10 záznamov, všetky okrem jedného za majetkovú trestnú činnosť, teda jedná sa o špeciálneho recidivistu a je toho názoru, že ani obhajobou ponúkané záruky a vysvetlenie odsúdeného, ako aj snaha o náhradu škody za spáchané trestné činy, prípadne vedenie riadneho života nedáva záruku, že odsúdený aj reálne bude viesť riadny život do budúca.

Obhajca odsúdeného na verejnom zasadnutí uviedol, že má za to, že u odsúdeného sú splnené podmienky na podmieničné prepustenie. Zdôraznil, že materiálna podmienka v časti kritéria vedenia riadneho života sa sústreďuje na aktivity a prognózu do budúca, nie do minulosti, poukazujúc aj na ÚS ČR zo dňa 28.11.2018, sp. zn. ÚS 482/2018, že podmieničné prepustenie nie je vylúčené ani u recidivistov. V opačnom prípade, ak by sa vylúčili podmieničné prepustenia u všetkých recidivistov, mohlo by dôjsť k porušeniu zásady dvojitého pričítania tej istej situácie. Odsúdený s podporou partnerky dokáže viesť riadny život, dokáže sa zamestnať, z legálneho zdroju príjmu dokáže uhradiť škodu a hlavne má veľkú motiváciu.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že celá situácia, čo sa stalo, ho mrzí. V podstate tým, že mu stroskotal súkromný a potom aj pracovný život, tak jednal úplne skratovo. Čo sa týka spôsobenej škody, túto nestihol poškodeným zákazníkom splatiť. Bude poškodených zákazníkov nanovo kontaktovať, buď sa dohodnú na nejakých mesačných splátkach, alebo iným štýlom ako by sa to dalo vyriešiť. Na slobode bude viesť riadny život. Vo výkone trestu sa nad sebou zamýšľal. Uvedomil si, že takto sa nedá žiť a ani nechce takto žiť.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku „O podmieničnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmieničné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.“

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona „Súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.“

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona „Pri rozhodovaní o podmienечnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.“

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienene prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie sa a skutočnosť, že od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zmysel podmienечného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmienечné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmienечné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmienечnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmienечnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmienечnom prepustení viedol riadny život. Súd tiež uvádza, že z povahy inštitútu podmienечného prepustenia vyplýva, že jeho uplatnenie nemá byť automatické a nemá sa stať pravidlom, ale má sa uplatniť iba výnimočne, kedy jeho uplatnenie budú odôvodňovať okolnosti konkrétneho prípadu.

Uplatnenie fikcie neodsúdenia, čo znamená, že sa na odsúdeného hľadí, ako keby nebol odsúdený, nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel' spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmienечnom prepustení z výkonu trestu (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Rozhodnutie o podmienечnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom stanovenú dobu správval vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

Prvá zákonná (formálna) podmienka splnená je. Odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona ku dňu 02.07.2021. Ku dňu rozhodovania súdu o žiadosti odsúdeného dňa 06.09.2021 je táto podmienka splnená.

Druhá zákonná (prvá materiálna) podmienka a to tá, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie, podľa názoru súdu splnená je. Súd poukazuje na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, podľa ktorého odsúdený dodržiava ústavný poriadok, je pracovne zaradený, nebol disciplinárne potrestaný a plní ciele stanovené programom zaobchádzania.

Tretia zákonná (druhá materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu, podľa názoru súdu splnená nie je. Súd k uvedenému záveru dospel s poukazom na trestnú minulosť odsúdeného, jeho 10 záznamov v registri trestov a povahu trestných činov, za ktoré bol odsúdený. Odsúdenia sa s výnimkou jedného týkajú majetkovej trestnej činnosti, odsúdenia z roku 2015 až 2020 výlučne trestného činu sprenevery, kde s poukazom na početnosť trestných činov a časové obmedzenie možno konštatovať, že odsúdený je vo vzťahu k tomu trestnému činu špeciálnym recidivistom. Napriek tomu, že odsúdený v prostredí ústavu na výkon trestu odňatia slobody preukazuje svojim správaním polepšenie, jeho zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Svedčí o tom skutočnosť, že si z predchádzajúcich odsúdení nevzal žiadne ponaučenie, ktoré by ho motivovalo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal páchania trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Osoba odsúdeného, ako recidivujúceho páchatela, nevytvára predpoklady na úvahu, že v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život. V jeho prípade preto prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti. Na tomto závere nič nemenia ani tvrdenia odsúdeného a jeho obhajcu o subjektívnych príčinách a okolnostiach spáchanej trestnej činnosti, ani príslub zabezpečenia bydliska zo strany partnerky odsúdeného, či odsúdeným prezentovaný kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti a príslub vedenia riadneho života. Mimoriadne okolnosti ako rozpad vzťahu, závislosť na automatoch alebo smrť rodičov, ktoré uvádzal odsúdený, nastali až v čase posledných odsúdení, a preto je zrejmé, že tieto okolnosti neboli príčinou trestnej činnosti, ktorej sa odsúdený dopustil predtým. V prípade odsúdeného nejde len o jednorazové vybočenie z riadneho spôsobu života, ale o opakované sklony k páchaniu trestnej činnosti. U viacnásobných recidivistov, ktorí sa opakovane dopúšťajú závažnej alebo druhovo totožnej trestnej činnosti ich osobnostné narušenie poskytuje iba veľmi slabé záruky, že by sa v budúcnosti trestnej činnosti nedopustili. K vyjadreniu obhajcu, že pokiaľ ide o materiálnu podmienku týkajúcu sa vyhodnotenia prognózy vedenia riadneho života, sa táto sústreďuje na aktivity a prognózu do budúcnosti, nie do minulosti, súd uvádza, že pri posudzovaní prognózy vedenia riadneho života súd môže a má prihliadnuť i na predchádzajúce odsúdenia, aby mohol starostlivo vyhodnotiť, či sú u odsúdeného dané podmienky na prípadný pozitívny výsledok v tomto smere. Podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy, pričom takouto okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmienenom prepustení význam, je podľa odbornej literatúry, ako aj rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (viď napr. uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5Urtost 2/2016, 3 Urtost 3/2015, sp. zn. 3 Urtost 1/2015, sp. zn. 6 Urtost 1/2015), aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane jeho trestnej činnosti. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti.

Súd na základe týchto konkrétnych skutočností dospel k záveru, že od odsúdeného nemožno očakávať vedenie riadneho života v budúcnosti a že náprava odsúdeného a celkové pozitívne pôsobenie na odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody v zmysle uloženého trestu, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie a vyššie uvedené skutočnosti a úvahy súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, teda tak, že návrh odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.